

סערת דיסקין

צילום: אלכס קולומיסקי

ביקורת קשה על התנהלות נתניהו בעקבות דברי ראש השב"כ לשעבר בראיון ל"ידיעות אחרונות" • עמ' 2

"אני לא מונע משאיפות פוליטיות כלשהן". ראש השב"כ לשעבר, יובל דיסקין | צילום: רמי זרנגר

← סערה מהראיון עם דיסקין בידיעות אחרונות

המסמך והמטללה

המערכת הפוליטית גועשת בעקבות הדברים שאמר ראש השב"כ לשעבר, יובל דיסקין, ל"מוסף לשבת" של "ידיעות אחרונות" • מופז: "אני מאמין לו, הייתי עד לרצון האובססיבי של נתניהו וברק לתקוף באיראן" • השר יעלון: "נתניהו מוביל את הדיונים הרגישים ברצינות ובאחריות"

צביקה ברוט, מורן אזולאי, מתי סיבר ומאיר תורג'מן | כתבי "ידיעות אחרונות" ו-ynet

טלטה במערכת הפוליטית בעקבות הדברים החמורים שאמר ראש השב"כ לשעבר, יובל דיסקין, בראיון הבלעדי שפורסם ב"מוסף לשבת" של "ידיעות אחרונות". את הראיון ערך דרור מורה, במאי הסרט התיעודי "שומרי הסף" על ראשי השב"כ.

הדברים שהטיח דיסקין בראש הממשלה בנימין נתניהו ובשר הביטחון אהוד ברק, כמו גם התיאור המפורט של המתרחש בהדרים החדרים שבהם מתקבלות ההחלטות הביטחוניות והמדיניות הגורליות במדינת ישראל, הציתו אש של ממש. שר הביטחון לשעבר, בנימין בן-אליעזר (הע"ב), הזכיר כי דיסקין אינו הבכיר הביטחוני הראשון שמביע אי אמון בנתניהו – וקדמו לו גם ראש המוסד לשעבר, מאיר דגן, והיועץ לביטחון לאומי לשעבר עוזי ארד.

"הבעת האי אמון ההולכת ונשנית מצד כל ראשי זרועות המודיעין שכינה עם נתניהו צריכה לעורר חלחלה אצל כל אחד ואחת מאזרחי ישראל", אמר בן-אליעזר. "ערויותיהם של ראשי המודיעין המעורים בנושאים הכמוסים ביותר, הקובעים את עתידם וגורלם של אזרחי ישראל, מעלות כי האינטרסים האישיים של נתניהו הם אלו שמנחים אותו בקבלת החלטות ולא האינטרסים הלאומיים".

יו"ר קדימה ושר הביטחון לשעבר שאול מופז, גיבה שלשום את דיסקין בכנס "שישי אקדמי" במרכז ללימודים אקדמיים באור יהודה: "אני מאוד מעריך אותו ומאוד מאמין לו. אמנם לא הייתי עד לעישון הסיגרים בדיונים, אך בהחלט הייתי עד לרצון האובססיבי

שלהם להפעיל אופציה צבאית על איראן. מרגע כניסתי לקואליציה נזהלו עמי דיונים קונקרטיים בנושא. התנגדתי לכך בתוקף באותה עת. דעתי הייתה באותם דיונים שזו לא מלחמה פרטית של ישראל".

בשבתרבות בכאר"שבע הוסיף מופז כי "שמעתי את מה שדיבר דיסקין גם בחדרים סגורים בוועדת חוץ וביטחון שעמדתי בראשה. בוועדה הנושא שדיבר עליו דיסקין השתקף בצורה חד משמעית, איני יכול לומר מה היה שם אבל הרוח אותה רוח".

יו"ר התנועה, ציפי לבני, אמרה כי "הרוח המזועזע של דיסקין", כלשונה, מביא למסקנה ש"אי אפשר להשאיר את ביטחון ישראל ואת עתידה בידי נתניהו וליברמן, הם מסוכנים ולא אחראיים".

השר משה יעלון (הליכוד) יצא להגנתו של ראש הממשלה: "בארבע השנים האחרונות אני נמצא בדיונים הרגישים ביותר, ויכול להגיד בפה מלא שהם מתנהלים ברצינות, בעומק ובאחריות בהובלתו של ראש הממשלה. אני יכול להעיד שהיו לא מעט מקרים שבהם היו חילוקי דעות גם בין ראש הממשלה לבניני, וראש הממשלה עמד על כך שאביע את עמדותי ושרעותיי יישמעו. לא

אחת הן גם התקבלו מתוך הבנה כי הנושאים שעל הפרק הם משמעותיים לעתידה של מדינת ישראל".

ממשרד רה"מ נמסר בתגובה לראיון: "דבריו המופרכים של דיסקין מונעים מתסכולו האישי על שלא נבחר להיות ראש המוסד". מטעם שר הביטחון נמסר בתגובה: "טענותיו של דיסקין מופרכות. אין שום שחר לטענה של דיסקין, כי נפל פגם ולו הקטן ביותר בתהליך קבלת ההחלטות בנושאים הקשורים באיראן".

הראיון המלא: ב-ynet ובבייטבוק של "ידיעות אחרונות"

ראש הממשלה נתניהו ושר הביטחון ברק | צילום: אריאל חרמוני, משרד הביטחון

עיקרי המסמך | הגילויים המרכזיים בראיון עם דיסקין

- ▶ **הנהנתנות:** "דיון חשוב בנושא איראן. נתניהו, ברק וליברמן מעשנים סיגרים. שר הביטחון הולך לבר ומדי בעם מחוג לעצמו כוסית"
- ▶ **האינטרסים:** "אצל נתניהו וברק האינטרס האישי בא לפני האינטרס הלאומי. אצל ברק שאלת הקרדיט עלולה לדחוף להמלצות הזוויות"
- ▶ **הזגזוג:** "רוב הפעמים ראיתי שנתניהו בעיקר מזגזג, נמנע מהכרעה ובסוף מושפע מאינטרס רגעי. אין לו ליבה חזקה"
- ▶ **איראן:** "ניסו לגרוור אותנו לדריכת המערכת ליציאה למבצע. דגן, אשכנזי ואנוכי נאלצנו לומר שזו החלטה בלתי חוקית"
- ▶ **התהליך המדיני:** "ביבי ביקש שאציג את תפיסתי לשמינייה. בדיון אני רואה את ביבי מתקפל ואינו מגבה את הדברים שעליהם שוחחנו"

נחום ברנע

אמת מטרידה

יובל דיסקין הוכיח לאורך 38 שנות שירות במערב כת הביטחון שהוא אדם אחראי, שקול, מפוכח, משרת מדינה נאמן וממלכתי.

כאשר אדם כזה בוחר להעיד בציבור על התנהלותם של ראש הממשלה ושל שר הביטחון בדיונים הסודיים ביותר, עולות שתי אפשרויות: (א) האיש השתגע; (ב) הגיעו מים עד נפש. למרבה הצער, האפשרות השנייה היא הנכונה. העדות של דיסקין היא אמת שאין מטרידה ממנה. היא מאששת ומחריפה עדויות קודמות של עוזי ארד ושל מאיר דגן. לעדויות יש משקל מצטבר, משקל מכריע. (עמ' 3)

נחום ברנע

שבר את קוד השתיקה

לחישה באוזן משנה את רעתו. ההחלטה שמתקבלת בסוף הריון היא לכנס ריון נוסף.

רוב האנשים האלה מנהלים ארגונים גדולים. הם יורעים איך צריך להיראות ריון, איך הוא צריך להסתיים. ימיהם עמוסים: בשעות שבהן הם נאלצים לבלות בהמתנה לריון עקר במקום לעבוד הם מגיעים לעמדה מאוד מגובשת על ראש הממשלה שלהם.

מכאן לטיעון הקשה ביותר של דיסקין: העמדות של נתניהו ושל ברק לא נבעו מטובת המדינה אלא מאינטרסים, אישיים או פוליטיים. דיסקין איננו נאיבי. הוא מבין שלאינטרסים יש תפקיד משמעותי בקבלת החלטות. איש מקודמיו של נתניהו, מבין-גור ריון ועד אולמרט, לא היה נקי משיקולים זרים. אבל בשורה התחתונה הכריעה אצלם טובת המדינה. לטענתו, לא זה סרר העריפויות של נתניהו וברק.

דיסקין מביא שלוש דוגמאות טעונות. הראשונה, הניסיון של ברק לטרפד את ההתקפה על הכור הגרעיני הסורי. לטענתו, ברק היה מוכן להסתכן באסון, למדינת ישראל ולאזור כולו, ובלבר שהוא, ולא אולמרט, יזכה בתהילה על השמדת הכור.

השנייה, הולכת השולל בעניין האיראני. השלישית, חוסר הרצינות וההימנעות של נתניהו מחידוש התהליך המדיני. לטענת דיסקין, בגלל נוחות פוליטית מסכן נתניהו את שיתוף הפעולה הביטחוני עם הרשות הפלסטינית ומקדם את חמאס על חשבון הרשות ועל חשבון הסיכוי להסדר שיבטיח את ביטחונה של ישראל בעתיד.

דיסקין איננו יונה פוליטית: הוא נץ ביטחוני. עדותו מאששת ומחריפה עדויות קודמות של עוזי ארד, היועץ לביטחון לאומי לשעבר של נתניהו, ושל מאיר דגן, ראש המוסר לשעבר. לעדויות יש משקל מצטבר, משקל מכריע.

לאורך כבישי ישראל נתלו בסוף השבוע כרוזת ענקיות, שקוראות לבוחרים להצביע בעד רשימתו של נתניהו. מכל מעלותיו של נתניהו בחר הליכוד להבליט אחת: "ראש ממשלה חזק". הבוחר דיסקין לא חושב כך; גם לא הבוחר דגן או הבוחר ארד. גם לא שרי הליכוד, בשיחות פרטיות. הפער בין הדמות המשווקת לציבור לבין ההתנהלות של האיש בפועל בלתי ניתן לגישור.

יונסטון צ'רצ'יל, המדינאי שנתניהו מעריץ, חיזוה פעם את דעתו על יורשו קלמנט אטלי: "מכונית ריקה נוסעת אל רחוב דאונינג 10, וממנה יוצא ראש הממשלה". זה, בתמצית, מה שראש השב"כ לשעבר ביקש ללמד אותנו.

הראיון עם ראש השב"כ לשעבר יובל דיסקין שפורסם ב"ידיעות אחרונות" ביום שישי היה מרעיש מכמה סיבות. נלך מהי סיבות הכבודות לסיבות הכבודות יותר.

מאבטחי השב"כ הם האנשים הקרובים ביותר לראש הממשלה, יותר מעוזריו הקרובים, לפעמים אפילו יותר מבני משפחתו. הם יורעים איך הוא נוהג באשתו, מה יחסיו עם ילדיו, מאילו בעיות רפואיות הוא סובל ועם מי הוא נפגש בסתר. האמון בין ראש הממשלה לבין המאבטחים שלו אמור להיות מוחלט. הוא נשמע להם וחי איתם בביתו. הם שומרים עליו מכל רע. את מה שהם יורעים עליו הם לא אמורים לספר עד יומו האחרון.

קוד השתיקה הזה מחייב קודם כל את ראש השירות. הראש מהווה דוגמה לכפופים לו: כאשר הוא בוחר לפרוץ את הקוד אין לרברים סוף. ראש הממשלה נוהר מלחלוק את סודות המדינה עם ראש השב"כ. במקום לדבר לעניין הוא מדבר לפרוטוקול. הוא מתחיל לחשוש מהאנשים החמושים שניצבים מאחוריו. ספק אם יסכנו למענו את חייהם בשעת צרה. ספק אם ישמרו את חולשותיו לעצמם. הלכה הממלכתית. באה הפרנויה.

תארו לעצמכם, למשל, שמאבטחיו של שר החוץ לשעבר היו פותחים את הפה. היינו עלולים להסיק ששר התיירות המודח, סטס מיס'ניקוב, היה העתק חיזור של מנהיגו ליברמן. לרוע מזלו של מיס'ניקוב, לא אנשי שב"כ איבטחו אותו אלא עובדי חברה פרטית.

יובל דיסקין הוכיח לאורך 38 שנות שירות במערכת הביטחון שהוא אדם אחראי, שקול, מפוכח, משרת מדינה נאמן וממלכתי. כאשר אדם כזה בוחר להעיד בציבור על התנהלותם של ראש הממשלה ושל שר הביטחון בדיונים הסודיים ביותר, עולות שתי אפשרויות: (א) האיש השתגע; (ב) הגיעו מים עד נפש. למרבה הצער, האפשרות השנייה היא הנכונה. העדות של דיסקין היא אמת שאין מטרידה ממנה.

הניחו לסיגרים שהוא מספר עליהם, לאלכוהול ול'ארוחות השף במהלך ריון רגיש בנושא איראן. אלה זוטות. במישור ההתנהלות מה שמטריד באמת הוא חוסר היכולת של ראש הממשלה לקיים דיונים מסודרים ולהגיע להחלטות. כל מי שמוזמן לדיונים ביטחוניים אצל נתניהו יכול להעיד על כך: במועד שנקבע לדיון מתייצבים כולם במקום. הם נאלצים לחכות שעות עד שראש הממשלה מתפנה מעיסוקיו. כאשר הוא מוזמן אותם סוף-סוף הם מגלים שאין לו עניין של ממש בסדר היום. כל פתק מקפיץ אותו, כל